

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 530/2012-35

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 10. januára 2013 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošikovej a zo sudcov Jána Lubyho a Ladislava Orosza o sťažnosti D. K., K., M. K., K., B. J., T., Z. M., K., a M. J., T., zastúpených advokátom JUDr. C. S., Č., ktorou namietajú porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C/74/2004, za účasti Okresného súdu Čadca, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo D. K., M. K., B. J., Z. M. a M. J. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C/74/2004 p o r u š e n é b o l o .

2. Okresnému súdu Čadca p r i k a z u j e , aby v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C/74/2004 konal bez zbytočných prietáhov.

3. D. K., M. K., B. J., Z. M. a M. J. p r i z n á v a finančné zadost'učinenie každému v sume po 3 000 € (slovom tritisíc eur), ktoré im je Okresný súd Čadca p o v i n n ý zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Čadca je p o v i n n ý D. K., M. K., B. J., Z. M. a M. J. uhradiť trovy konania v sume 712,10 € (slovom sedemstodvanásť eur a desať centov) na účet ich právneho zástupcu JUDr. C. S., Č., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. septembra 2012 doručená sťažnosť D. K., K., M. K., K., B. J., T., Z. M., K., a M. J., T. (ďalej len „sťažovatelia“), zastúpených advokátom JUDr. C. S., Č., ktorou namietajú porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Čadca (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C/74/2004 o neplatnosť darovacej zmluvy a o vrátenie daru.

Sťažovatelia vo svojej sťažnosti okrem iného uviedli:

„Návrhom zo dňa 8. 3. 2004, ktorý bol na OS Čadca doručený dňa 19. 3. 2004 sa naša právna predchodkyňa a naša matka M. K., rod. P. domáhala vyslovenia neplatnosti darovacej zmluvy a vydania daru.

Rozsudkom OS Čadca č. 10 C/74/2004 zo dňa 21. 6. 2005 súd uložil odporkyni povinnosť vydať našej predchodkyni nehnuteľnosti k. ú. N. vedené na LV č. 693 a to dom č. 825 s prísl. a parcelu KN 236 – zastavané plochy o výmere 433 m² a uložil povinnosť zaplatiť našej právnej predchodkyni aj trovy konania.

Naša právna predchodkyňa M. K., rod. P. dňa... zomrela. Následne Krajský súd v Žiline dňa 29. 4. 2009 svojím uznesením č. 5 Co/129/2008 rozsudok OS Čadca zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Ešte predtým dňa 14. 1. 2008 som ja – D. K. podal na OS Čadca žiadosť o prešetrenie stavu konania, pričom predseda OS Čadca listom zo dňa 16. 1. 2008 konštatoval, že vo veci boli spôsobené prieťahy v konaní súdom OS Čadca, za čo sa ospravedlnil a nariadil dohľad, ktorý mal zabezpečiť, aby sa vo veci riadne a bez prieťahov konalo. Napriek tomuto ubezpečeniu však vo veci sa ďalej nekoná a OS Čadca je nečinný. Preto som dňa 12. 1. 2012 OS Čadca doručil sťažnosť na prieťahy v konaní, pričom podpredseda OS Čadca mi svojim listom zo dňa 19. 1. 2012 oznámil, že v konaní konštatuje prieťahy a považuje moju sťažnosť za dôvodnú v celom rozsahu. Dňa 13. 1. 2012 som doručil sťažnosť aj na Ministerstvo spravodlivosti SR a to na porušenie svojho práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. MS SR mi svojim listom zo dňa 17. 1. 2012 oznámilo, že táto moja sťažnosť bude postúpená predsedom súdov, ktorí ma budú o spôsobe jeho vybavenia ďalej informovať. ...

Máme za to, že nečinnosťou OS Čadca bolo porušené naše základné právo uvedené v druhej hlave v siedmom oddiele článku 48 ods. 2/ Ústavy SR, aby naša vec pred OS sa prerokovala bez zbytočných prieťahov. Ešte naša právna predchodkyňa podala občianskoprávnu žalobu na OS Čadca dňa 19. 3. 2004, pričom OS v Čadci riadne vo veci nekoná, vo veci spôsobuje vážne prieťahy. My – sťažovatelia sme do konania na strane žalobcu vstúpili na základe univerzálnej sukcesie na základe dedenia. Sme toho názoru, že predmetom konania je vrátenie daru a konania tohto typu tvoria štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov a preto vec nemožno posúdiť ako právne zložitú. OS v Čadci nemusí čakať na právoplatné skončenie dedičskej veci, ale môže konať so všetkými do úvahy prichádzajúcimi dedičmi zomrelej navrhovateľky M. K., rod. P. Naposledy sa konalo pojednávanie na OS Čadca dňa 21. 6. 2005, odvtedy vo veci nebolo vykonané pojednávanie.

Občianskoprávna žaloba bola podaná v roku 2004, pričom OS vo veci riadne nekoná, vo veci spôsobuje vážne prieťahy a je nečinný.“

Sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Základné právo D. K., M. K., B. J., Z. M. a M. J. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené v článku 48 odsek 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom

Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod spisovou značkou 10 C /74/2004 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Čadca v konaní vedenom pod spisovou značkou 10 C /74/2004 prikazuje ďalej konať bez zbytočných prieťahov.

3. D. K., M. K., B. J., Z. M. a M. J. priznáva finančné zadosťučinenie v sume po 3.000 eur, slovom tritisíc eur, ktoré je Okresný súd Čadca povinný vyplatiť im do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Čadca je povinný uhradiť D. K., M. K., B. J., Z. M. a M. J. trovy konania v sume 854,50 eur do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu na účet ich právneho zástupcu JUDr. C. S., advokáta AK Č. “

Ústavný súd na predbežnom prerokovaní zistil, že sú splnené všetky ústavné a zákonné predpoklady na prijatie sťažnosti sťažovateľov na ďalšie konanie, a preto uznesením č. k. IV. ÚS 530/2012-14 z 25. októbra 2012 rozhodol o prijatí sťažnosti na ďalšie konanie [§ 25 ods. 1 a 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)].

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval 7. novembra 2012 predsedníčku okresného súdu, aby sa vyjadrila k otázke vhodnosti ústneho pojednávania, a zároveň ju vyzval, aby sa vyjadrila aj k sťažnosti a jej prijatiu na ďalšie konanie.

Predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení z 21. decembra 2012 (sp. zn. Spr 1616/2012) doručenom ústavnému súdu 14. decembra 2012 okrem iného uviedla:

„... Dňa 19. 3. 2004 bol súdu doručený návrh navrhovateľky M. K., bytom N. proti odporkyni R. J., bytom N. o vyslovenie neplatnosti darovacej zmluvy a o vydanie daru. Vec bola zapísaná pod sp. zn. 10 C/74/2004 a pridelená na konanie JUDr. Š. M. V čase, keď bol zákonným sudcom JUDr. M. boli vo veci spôsobené prieťahy v konaní asistentkou senátu.

Vo veci bolo rozhodnuté rozsudkom dňa 21. 6. 2005 (čl. 85). Dňa 10. 10. 2005 podala proti rozsudku odvolanie odporkyňa (čl. 89). Dňa 11. 10. 2005 bol spis zaslaný na Krajský súd Žilina odkiaľ bol vrátený až dňa 23. 3. 2007 bez meritórneho rozhodnutia.

Dňa 4. 1. 2006 bol spis pridelený na ďalšie konanie JUDr. E. M. (dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu JUDr. M.). Sudkyňa nariadila spis predložiť vyššej súdnej úradníčke na vyhotovenie konceptu uznesenia o zastavení konania. Vyššia súdna úradníčka vyhotovila koncept uznesenia dňa 28. 10. 2012 (zrejme ide o pisársku chybu, správne má asi byť 28. októbra 2006, pozn.).

Dňa 4. 7. 2007 bol spis pridelený na konanie Mgr. R. G.

V spise... evidujem nariadený dohľad predsedom súdu.

Dňa 25. 4. 2008 bol spis po odstránení nedostatkov doručený Krajskému súdu v Žiline. Z krajského súdu bol spis vrátený dňa 25. 6. 2009 (rozsudok okresného súdu bol zrušený – čl. 180).

Posledná správa bola súdu doručená dňa 2. 3. 2012. V spise evidujem úradný záznam sudcu zo dňa 20. 11. 2012.

Vzhľadom na uvedené konštatujem zo strany okresného súdu prietahy v konaní. “

V priloženom vyjadrení k sťažnosti zákonný sudca uviedol:

«... Vec mi bola ako zákonnému sudcovi pridelená na konanie opatrením predsedu okresného súdu dňa 02. 7. 2007 – k vtedajšiemu stavu konania v tejto veci a môjmu nasledovnému postupu ako zákonného sudcu odkazujem na obsah svojho písomného vyjadrenia zo dňa 07. 7. 2009 k predchádzajúcej sťažnosti toho istého účastníka na prietahy v konaní, podanej predsedovi Okresného súdu Čadca dňa 02. 10. 2008 (Spr 69/08).

Tak ako uvádzajú sťažovatelia i v pripojenej sťažnosti Ústavnému súdu Slovenskej republiky, v tomto roku opakovane podali sťažnosť už zastupujúcemu podpredsedovi tunajšieho súdu, ku ktorej som sa ako zákonný sudca podrobne vyjadril dňa 17. 01. 2012 (Spr 3/12) a na obsah ktorého vyjadrenia preto v celom rozsahu odkazujem a na tomto trvám... zdôrazňujúc v chronologickom slede najmä tieto skutočnosti:

1/ Okresný súd, ešte prostredníctvom pôvodného zákonného sudcu, vo veci pôvodného návrhu pôvodnej navrhovateľky rozhodol rozsudkom zo dňa 21. 6. 2005 (č. l. 85);

2/ Na základe odvolania odporkyne proti cit. rozsudku bol spis predložený na rozhodnutie odvolaciemu Krajskému súdu v Žiline dňa 18. 10. 2005 (č. l. 92);

3/ V čase prebiehajúceho odvolacieho konania vtedajší právny zástupca pôvodnej navrhovateľky podaním doručeným Krajskému súdu v Žiline dňa 20. 9. 2006 (č. l. 101) oznámil (spolu s predložením úmrtného listu), že pôvodná navrhovateľka M. K. zomrela v čase po vyhlásení napadnutého rozsudku prvostupňového súdu, ... konštatujúc ďalej, že bude nevyhnutné riešiť otázku aktívne legitimovaného subjektu pre ďalšie konanie, v závislosti na prebiehajúcom dedičskom konaní, navrhujúc odvolaciemu súdu, aby až do času vyriešenia tejto procesnej otázky konanie prerušil a pokračoval v ňom až po tom, ako súdu bude doručený opravený návrh spolu s rozhodnutím o dedičstve; poznamenávam, že pôvodný právny zástupca (ktorého plnomocenstvo na zastupovanie v konaní síce smrťou splnomocniteľky zaniklo za podmienok podľa § 33b ods. 2 Obč. zákonníka, súčasne však v zmysle ust. § 33b ods. 5 Obč. zákonníka primerane v spojení s ust. § 22 ods. 5 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii bol povinný urobiť všetky neodkladné úkony v záujme splnomocniteľa a jeho právnych nástupcov) pre skúmanie procesných podmienok konania súdom (§ 103 OSP) podstatnú právnu skutočnosť o úmrtí svojej klientky - pôvodnej navrhovateľky oznámil súdu s časovým oneskorením až jedného roku, keď medzitým prevzal za už nebohú navrhovateľku rovnopis odvolania odporkyne proti rozsudku okresného súdu a podal k nemu písomné vyjadrenie a až po tom, ako odvolací súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 28. 9. 2006 (prirodzene súdu nie je známe, kedy sa právnenému zástupcovi pôvodnej navrhovateľky dostala informácia o jej smrti od jej právnych nástupcov) - odvolací súd na základe tejto informácie pôvodne určený termín pojednávania zrušil (č. l. 105);

4/ Právny zástupca JUDr. J. K. podaním doručeným súdu odvolaciemu Krajskému súdu v Žiline dňa 06. 12. 2006 (č. l. 106) oznámil súdu (bez akéhokoľvek preukázania rozhodnutím alebo potvrdením z dedičského konania) právnych nástupcov pôvodnej navrhovateľky - v celkovom počte 13 (jeden z označených dedičov bol maloletý, jeden mal byť vo výkone trestu odňatia slobody, jeden bol označený za bezdomovca, s neznámym pobytom - bez doloženie potvrdenia z príslušnej evidencie), na zastupovanie 11 z nich predložil súdu plnomocenstva;

5/ Odvolacím súdom následne určený termín pojednávania na deň 08. 3. 2007 (č. l. 118 a nasl.) bol zrušený resp. pojednávanie odročené na neurčito (č. l. 121) s tým, že spis bude vrátený prvostupňovému súdu na odstránenie procesných nedostatkov. Stalo sa tak

prípísom odvolacieho súdu z 08. 3. 2007, ktorým spis po uplynutí jedného roku a piatich mesiacov od jeho predloženia vrátil prvostupňovému súdu dňa 23. 3. 2007 (č. l. 122) ako predčasne predložený na odstránenie procesného nedostatku - dodatočného písomného vyhotovenia uznesenia okresného súdu o čiastočnom zastavení konania (v časti o vyslovenie neplatnosti zmluvy), vyhláseného do zápisnice na pojednávaní dňa 28. 10. 2004 a jeho doručenia účastníkom;

6/ Okresný súd Čadca prostredníctvom vtedajšej zákonnej sudkyne (zmena zákonného sudcu okresného súdu k 02. 01. 2006 - č. l. 124) odvolacím súdom vyššie konštatovaný procesný nedostatok odstránil písomným vyhotovením uznesenia, s pokynom na jeho doručenie právnym zástupcom oboch strán sporu (č. l. 125); súčasne - pre potreby realizácie doručenia cit. uznesenia, vzhľadom na stratu procesnej spôsobilosti pôvodnej navrhovateľky, ako bolo zistené v priebehu odvolacieho konania, zo svojej úradnej povinnosti vyplývajúcej z ust. § 103 v spojení s ust. § 19 a § 107 ods. 3 OSP okresný súd pred opätovným predložením veci odvolaciemu súdu vykonal i ďalšie nevyhnutné procesné úkony, s cieľom jednoznačného zistenia a preukázania (dovtedy stále nepreukázaného) úplného okruhu právnych nástupcov - dedičov pôvodnej navrhovateľky - dopytom zo dňa 26. 4. 2007 dožiadanému príslušnému Okresnému súdu Žilina (č. l. 120) a tiež, vzhľadom na označenie jedného z právnych nástupcov v cit. podaní JUDr. K. ako účastníka s neznámym pobytom, súčasne s cieľom zistenia adresy jeho pobytu prostredníctvom príslušnej evidencie (Mestský úrad S. následne oznámil úplnú adresu trvalého pobytu tohto právneho nástupcu, zhodne s adresou, ktorou disponoval i poverený súdny komisár - č. l. 131 - 133 a tento účastník v ďalšom priebehu konania na tejto adrese i prevzal súdnu zásielku a i sám reagoval na procesnú výzvu súdu - č. l. 149);

7/ Okresným súdom Žilina poverený súdny komisár JUDr. K. listom doručeným Okresnému súdu Čadca dňa 21. 5. 2007 (č. l. 133), v spojení s podaním doručeným súdu dňa 06. 7. 2007 (č. l. 138) na opakovaný dopyt v tejto veci konajúceho súdu oznámil, že dedičské konanie po poručiťelke M. K., rod. P., zomr. dňa..., dosiaľ nie je skončené. Súčasne oznámil súdu zistených dedičov po poručiťelke v celkovom počte 15, vrátane dedičov po nebohej dcére poručiťelky A. C., rod. K., medzi nimi jej pozostalého manžela (vo výkone trestu odňatia slobody) a detí z oboch jej manželstiev, vrátane dvoch osvojených -

maloletých M. C. a M. C. (bez uvedenia adres ich bydliska), predtým neoznačených ako právnych nástupcov pôvodnej navrhovateľky v cit. podaní JUDr. K. (č. l. 106);

8/ Okresný súd na základe vyššie citovaných správ vyhl'adal v archíve a založil do spisu právoplatný rozsudok Okresného súdu Čadca č. k. 13Nc 512/96-28 (evidovaný v spise súdu sp. zn. P 127/97), vo veci nariadenia ústavnej výchovy nad maloletými P. C., nar..., P. C., nar..., M. C., nar... a R. C., nar... a ďalej zo spisu sp. zn. 5P/35/03 zistil, že rozsudkom Okresného súdu Čadca zo dňa 10. 12. 2003 bol maloletý M. C., nar..., nezrušiteľne osvojený (č. l. 139, 141). Súčasne okresný súd prostredníctvom evidencie pobytu musel zisťovať aktuálnu adresu bydliska už plnoletého P. C., nar... (č.l. 135, 143 - 145), riadne neoznačenú ani v podaní JUDr. K., ani v cit. správe súdneho komisára;

9/ Okresný súd, postupujúc ďalej procesným postupom podľa § 107 ods. 1, 3 OSP, s prihliadnutím na ust. § 92 ods. 2, 3 OSP (pretože ide opravne nástupníctvo na procesnej strane navrhovateľa) dňa 12. 11. 2007 vyzval dovtedy zistených (v zmysle vyššie citovaných správ) právnych nástupcov pôvodnej navrhovateľky na vyjadrenie k svojej účasti v konaní na mieste svojej predchodkyne (č. l. 146 a nasl.);

10/ Predseda okresného súdu dňa 21. 01. 2008 konštatoval zistenie prietahov v konaní (bez konkretizovania svojich zistení smerom k činnosti okresného súdu a konajúceho zákonného sudcu) a nariadil vo veci dohľad (Spr 53/08 - č. l. 152);

11/ Po dodatočnom doručení písomného vyhotovenia uznesenia okresného súdu o čiastočnom zastavení konania (č. l. 125) účastníkom, resp. na strane pôvodnej navrhovateľky zisteným právnym nástupcom a ich zástupcom (rub. č. l. 156), okresný súd dňa 25. 4. 2008 spis opätovne predložil odvolaciemu Krajskému súdu v Žiline (č. l. 159) na rozhodnutie o odvolaní odporkyne proti rozsudku okresného súdu zo dňa 21. 6. 2005;

12/ Odvolací súd na pojednávaní dňa 18. 11. 2008 vypočul právnych zástupcov oboch strán, z ktorých právny zástupca účastníkov vystupujúcich na strane navrhovateľov vyhlásil, že dosiaľ nie je skončené dedičské konanie po pôvodnej navrhovateľke (pod sp. zn. Okresného súdu Žilina D 1806/2005), čím nie je daný úplný okruh jej právnych nástupcov, čo mu bráni v podaní opraveného a doplneného návrhu aj so zmeneným petitom o určenie, že sporné nehnuteľnosti patria do dedičstva; navrhol preto, aby odvolací súd pojednávanie odročil na neurčito až do právoplatného skončenia dedičskej veci sp. zn. D 1806/2005. Uvedený procesný návrh právneho zástupcu niektorých účastníkov (právnych nástupcov) na

strane navrhovateľov akceptoval i právny zástupca odporkyne. Odvolací súd pojednávanie odročil na neurčito s tým, že „dedičské konanie je pomerne komplikované a je ťažko predpokladať časový horizont ukončenia dedičského konania“ a uložil preto právnenému zástupcovi navrhovateľov, aby v lehote do troch mesiacov oznámil, v akom štádiu je dedičské konanie, resp. aby podal príslušné procesné podania (č. l. 160);

13/ Súčasne s výzvou odvolacieho súdu zo dňa 17. 3. 2009 (č. l. 163) reagoval právny zástupca niektorých právnych nástupcov pôvodnej navrhovateľky JUDr. K. podaním „doplneného a opraveného návrhu“, bez uvedenia dátumu, doručeného odvolaciemu súdu dňa 18. 3. 2009 (č. l. 165), v ktorom označil ako do úvahy prichádzajúcich dedičov -právnych nástupcov pôvodnej navrhovateľky len celkom 12 označených účastníkov - v rozpore so svojim predchádzajúcim podaním (č. l. 106) i predchádzajúcimi správami súdneho komisára (č. l. 133, 138) - bez akéhokoľvek odôvodnenia už bez dovtedy označovanej právnej nástupkyne Š. J. (ako navrhovateľky v rade 13/), ktorá po tom, ako jej súd doručil procesnú výzvu na vyjadrenie k účasti v konaní, reagovala súhlasne s tým, že bude v konaní vystupovať bez právneho zástupcu (č. l. 151) a s označením právneho nástupcu Š. K. opäť ako bezdomovca s neznámym pobytom, v rozpore s vyššie uvedenými zisteniami súdu; cit. podaním účastníci právne zastúpení JUDr. K. súčasne, vychádzajúc z obsahu podania, navrhli pripustenie zmeny návrhu vo veci samej na rozhodnutie o určení, že sporné nehnuteľnosti patria do dedičstva po poručiťelke M. K., zomr... (k podaniu právny zástupca opäť pripojil plnomocenstva na zastupovanie 11 spomedzi v podaní označených 12 právnych nástupcov, s výnimkou Š. K.);

14/ Na výzvu odvolacieho súdu zo dňa 17. 3. 2009 (č. l. 164) súdny komisár JUDr. K. listom doručeným krajskému súdu dňa 30. 3. 2009 (č. l. 178) oznámil že v mesiaci marci 2008 bol dedičský spis po poručiťelke M. K. (sp. zn. D 1806/2005) zaslaný Okresnému súdu Žilina za účelom ustanovenia opatrovníka maloletému (dedičovi) s tým, že tento súd mal spis postúpiť Okresnému súdu Martin, príslušnému podľa miesta pobytu maloletého a súdny komisár nemá správu o stave vybavenia veci, ani sa nevedel vyjadriť k predpokladu ukončenia dedičského konania;

15/ Nasledovalo uznesenie odvolacieho Krajského súdu v Žiline č. k. 5Co/129/2008-180 zo dňa 29. 4. 2009, ktorým odvolaním odporkyne napadnutý rozsudok okresného súdu č. k. 10C/74/2004-85 zo dňa 21. 6. 2005 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, dôvodiac

nepreskúmateľnosťou napadnutého rozsudku. Vzhľadom na úmrtie pôvodnej navrhovateľky v priebehu odvolacieho konania, po ktorej dedičské konanie dosiaľ nie je právoplatne skončené a v nadväznosti na podanie právneho zástupcu pôvodnej navrhovateľky doručené súdu dňa 18. 3. 2009 uložil okresnému súdu okrem iného predovšetkým zistiť okruh účastníkov na strane aktívnej legitímácie (č. l. 133, 138, 165); spis bol spolu s cit. rozhodnutím odvolacím súdom vrátený okresnému súdu dňa 25. 6. 2009;

16/ S časovým odstupom po doručení cit. uznesenia odvolacieho súdu právnym zástupcom účastníkov (č. l. 184) právny zástupca niektorých účastníkov vystupujúcich na mieste pôvodnej navrhovateľky (ako je vyššie uvedené) JUDr. K. listom doručeným okresnému súdu dňa 03. 11. 2009 (č. l. 185), s účinkami podľa ust. § 28 ods. 3 OSP súdu oznámil, že od tohto dňa už tých účastníkov, ktorí ho v priebehu konania splnomocnili na zastupovanie v tejto veci, po vzájomnej dohode už nezastupuje;

Ako zákonný sudca, ktorý prevzal vec 02. 7. 2007, po vyhlásení rozsudku okresného súdu zo dňa 21. 6. 2005 a po tom, ako v období od 18. 10. 2005 do 23. 3. 2007 vo veci konal odvolací súd, následne opäť v období od 25. 4. 2008 do 25. 6. 2009, sa nazdávam, že až do doručenia cit. podania právneho zástupcu JUDr. K. okresnému súdu dňa 03. 11. 2009 nedošlo k podstatnejším prieťahom v konaní, ktoré by bolo možné pripísať na vrub postupu okresného súdu.

17/ Prípisom zo dňa 23. 11. 2010 okresný súd - a to vzhľadom na nejasnosti a neúplnosti v okruhu do úvahy prichádzajúcich všetkých účastníkov na strane pôvodnej navrhovateľky, postupujúc pritom zo svojej úradnej povinnosti podľa § 103, 107 ods. 1, 3 OSP a predpokladajúc i vzhľadom na časový odstup od posledného oznámenia súdneho komisára odvolaciemu súdu (č. l. 178) právoplatné skončenie dedičského konania - požiadal Okresný súd Žilina o zaslanie rovnopisu právoplatného rozhodnutia v dedičskej veci sp. zn. D 1806/2005 a ak vec dosiaľ nie je právoplatne skončená, o oznámenie aktuálneho procesného stavu konania a oznámenie mien a adries všetkých zistených dedičov - účastníkov dedičského konania (č. l. 187). Dožiadaný Okresný súd Žilina reagoval listom doručeným okresnému súdu dňa 13. 12. 2010 (č. l. 188), ktorým konajúcemu súdu oznámil, že vec (po tom, ako bolo podané odvolanie proti uzneseniu č. k 30D/1806/2005-230 zo dňa 05. 8. 2010) ešte nie je právoplatne skončená a oznámil mu mená a adresy celkom 12 zistených dedičov, medzi ktorými tentoraz (v rozpore so všetkými

predchádzajúcimi vyššie citovanými správami súdneho komisára a právneho zástupcu JUDr. K.) chýbal ako dedič skôr označovaný P. C., vykonávajúci trest odňatia slobody;

18/ Prípisom zo dňa 17. 01. 2012 okresný súd - z tých istých dôvodov ako v prípade predchádzajúcej žiadosti zo dňa 23. 11. 2010 - požiadal Okresný súd Žilina a súčasne i súdneho komisára JUDr. K. o zaslanie rovnopisu právoplatného rozhodnutia v dedičskej veci sp. zn. 30D 1806/2005, z ktorého bude zrejmý okruh účastníkov všetkých účastníkov konania o dedičstve inak o zapožičanie spisu na nahliadnutie v krátkej lehote, resp. opätovné oznámenie úplného okruhu dedičov - účastníkov predmetného dedičského konania, vzhľadom na doterajšie čiastočné rozpory v podaniach právnych nástupcov pôvodnej navrhovateľky a v správach Okresného súdu Žilina a súdom povereného súdneho komisára, ktoré všetky v kópiách súd pripojil k cit. dožiadaniu (č. l. 192). Na výzvu súdu reagoval súdny komisár podaním doručeným súdu dňa 30. 01. 2012 (č. l. 193), ktorým oznámil, že dedičský spis bol ešte v júni 2010 odovzdaný Okresnému súdu Žilina s vypracovaným uznesením, pričom v tomto uznesení sú ako dedičia poručiteľky uvedení dedičia zhodne s poslednou cit. správou Okresného súdu Žilina (č. l. 188). Okresný súd Žilina konajúcemu súdu listom doručeným dňa 02. 02. 2012 (č. l. 194) oznámil, že uznesenie v predmetnej dedičskej veci sp. zn. 30D/1086/2005 zo dňa 05. 8. 2010 nie je právoplatné a spis bol zaslaný na rozhodnutie o odvolaní Krajskému súdu v Žiline;

19/ Podaním doručeným okresnému súdu dňa 02. 3. 2012 (č. l. 195) JUDr. S. oznámil súdu, že prevzal právne zastúpenie niektorých účastníkov - právnych nástupcov po pôvodnej navrhovateľke (celkom piatich), predložil súdu plnomocenstva a požiadal, aby sa vo veci konalo;

20/ Dňa 19. 11. 2012 konajúci sudca, pri príležitosti svojej prítomnosti na Krajskom súde v Žiline v inej pracovnej veci (ako zástupca pléna sudcov Okresného súdu Čadca) dopytom v príslušnej spisovej kancelárii odvolacieho súdu zistil, že spis Okresného súdu Žilina v dedičskej veci sp. zn. 30D/1086/2005 bol v októbri 2012 vrátený okresnému súdu. Na tom základe dňa 20. 11. 2012 zopakoval predchádzajúci dopyt Okresnému súdu Žilina (vo veci zistenia úplného okruhu účastníkov - právnych nástupcov pôvodnej navrhovateľky) zo dňa 17. 01. 2012 (č. l. 199, 200).

I keď súd i po vrátení veci odvolacím súdom musel a dosiaľ musí skúmať existenciu podmienok konania podľa ust. § 103, § 107 ods. 1 a 3 OSP, zo strany prvostupňového súdu

od doručenia cit. oznámenia právneho zástupcu JUDr. K. dňa 03. 11. 2009 a potom od doručenia správy Okresného súdu Žilina zo dňa 08. 12. 2010 na dopyt súdu v predmetnej veci a znovu od doručenia správ súdneho komisára zo dňa 30. 01. 2012 a Okresného súdu Žilina zo dňa 02. 02. 2012 jednoznačne došlo k neodôvodneným prietahom v konaní (menovite v činnosti okresného súdu z úradnej povinnosti pri skúmaní podmienok konania v každom jeho štádiu), za ktoré zodpovedám ako zákonný sudca v danej veci.

Trvám na opodstatnenosti a nevyhnutnosti doterajšieho postupu – skúmania úplného okruhu... všetkých aktívne legitimovaných účastníkov konania – a to vzhľadom na doterajšie rozporné správy nielen predchádzajúceho právneho zástupcu niektorých právnych nástupcov pôvodnej navrhovateľky, ale i súdneho komisára povereného prejednaním dedičstva najlepšie nahliadnutím do spisu z konania o dedičstve sudcom konajúceho súdu. Súčasne však potvrdzujem, že procesné úkony konajúceho súdu k zabezpečeniu takéhoto postupu, z úradnej povinnosti súdu, bez ohľadu na dosiaľ nedostatočnú súčinnosť zo strany právnych nástupcov pôvodnej navrhovateľky, boli vo vyššie menovaných obdobiach veľmi malej intenzity. Skutočnosti uvedené v nasledujúcom odstavci tohto vyjadrenia nemia nič na opodstatnenosti sťažnosti dotknutých účastníkov, o porušení práv ktorých rozhoduje Ústavný súd Slovenskej republiky.

Zmienené prietahy sú nepochybne spôsobené i subjektívnymi nedostatkami pri organizácii práce zo strany konajúceho zákonného sudcu, súčasne však nevyhnutne súvisia s vytvorenými podmienkami práce v mojom senáte, v ktorom som po svojom nástupe do funkcie na Okresnom súde Čadca od 02. 07. 2007 popri novo pridelovaných veciach v tzv. plnom nápade prevzal všetky dovtedy právoplatne neskončené veci vo vysokom počte z pôvodného senátu predchádzajúceho sudcu JUDr. M., so začiatkom konaní od r. 1992 – 2005, v dôsledku čoho som sa vlastne ihneď po svojom nástupe na súd stal sudcom s najvyšším počtom neskončených vecí a teda s „najhorším stavom“ v senáte, na čo som správu súdu upozorňoval a naďalej upozorňujem, okrem iného vo svojich vyjadreniach ku každej sťažnosti účastníkov na prietahy v konaní, na čo správa súdu reagovala svojimi opatreniami len postupne a čiastočne – nespochybňujem, že zrejme len v rámci svojich reálnych možností, daných všeobecnými podmienkami pre výkon všeobecného súdnictva v Slovenskej republike. Dodávam, že za dlhodobu pretrvávajúcej nepriaznivej personálnej situácie na tunajšom súde spôsobujúcej stav neprimeranej zaťažnosti sudcov pri

rozhodovaní vecí, osobitne potom v senáte 10 C (dávam ďalej okrem iného do pozornosti postupný odchod troch sudcov z občianskoprávneho úseku súdu v priebehu uplynulého roku – bez náhrady) a dlhodobo pretrvávajúcich nedostatočných podmienok pre výkon všeobecného súdnictva v Slovenskej republike, objektívne nie je možné vo všetkých veciach súčasne konať bez prieťahov v konaní.»

Predsedička okresného súdu ďalej uviedla, že okresný súd súhlasí s tým, aby ústavný súd upustil od ústneho pojednávania o sťažnosti.

Ústavný súd 17. decembra 2012 vyzval právneho zástupcu sťažovateľov, aby sa vyjadril k stanovisku okresného súdu, ako aj k otázke nariadenia verejného pojednávania. Právny zástupca sťažovateľov vo svojom vyjadrení k stanovisku okresného súdu z 2. januára 2013 (doručenom ústavnému súdu 7. januára 2013) okrem iného uviedol:

„Z tohto vyjadrenia OS Čadca vyplýva, že aj OS Čadca priznáva, že v konaní vznikli prieťahy. Ako to vyplýva z vyjadrenia OS Čadca, z Krajského súdu Žilina bol OS Čadca predmetný spis vrátený 25. 6. 2009 a od tohto dátumu bol OS Čadca nečinný. Minimálne od tohto dátumu vznikajú neoprávnené prieťahy vo veci.

Z týchto dôvodov trváme na našej ústavnej sťažnosti.“

Právny zástupca sťažovateľov zároveň uviedol, že súhlasí s tým, aby ústavný súd upustil od ústneho prerokovania sťažnosti.

Ústavný súd v nadväznosti na to využil možnosť podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde a upustil od ústneho pojednávania v danej veci, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Zo sťažnosti, z vyjadrenia predsedníčky okresného súdu, zákonného sudcu a z predloženého spisu okresného súdu sp. zn. 10 C 74/2004 ústavný súd zistil, že pôvodná

navrhovateľka 19. marca 2004 doručila okresnému súdu návrh na vyslovenie neplatnosti darovacej zmluvy a na vydanie daru.

Okresný súd vyzval 13. apríla 2004 pôvodnú navrhovateľku na zaplatenie súdneho poplatku za návrh; pôvodná navrhovateľka doručila 5. mája 2004 okresnému súdu doklad o jeho zaplatení.

Uznesením č. k. 10 C/74/2004-8 z 13. mája 2004 okresný súd uložil odporkyňi, aby sa vyjadrila k návrhu a k otázke dokazovania; odporkyňa listom doručeným okresnému súdu 7. septembra 2004 navrhla vypočutie 6 svedkov a navrhla, aby okresný súd zamietol návrh pôvodnej navrhovateľky v celom rozsahu.

Okresný súd na pojednávaní 28. októbra 2004 vypočul právnych zástupcov pôvodnej navrhovateľky a odporkyne a odporkyňu a na návrh právneho zástupcu pôvodnej navrhovateľky konanie v časti o neplatnosť zmluvy zastavil. Pojednávanie pritom odročil na neurčito na účely získania a predloženia ďalších dôkazov.

Právny zástupca pôvodnej navrhovateľky doručil 16. decembra 2004 okresnému súdu návrh na vydanie predbežného opatrenia. Po výzve na zaplatenie súdneho poplatku z 20. decembra 2004 okresný súd vydal uznesenie č. k. 10 C/74/2004-37 z 12. januára 2005, v ktorom konštatoval nezaplatenie poplatku v lehote a konanie zastavil.

Odporkyňa sa vyjadrila 20. januára 2005 k návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, ktorý navrhla zamietnuť.

Pôvodná navrhovateľka sa 3. februára 2005 odvolala proti uzneseniu okresného súdu o zastavení konania o nariadenie predbežného opatrenia s tým, že predložila dôkaz o tom, že poplatok zaplatila.

Okresný súd zrušil uznesením č. k. 10 C 74/2004-49 z 23. februára 2005 svoje uznesenie z 12. januára 2005 a nariadil pojednávanie na 7. apríl 2005.

Okresný súd na pojednávaní uskutočnenom 7. apríla 2005 vypočul predvolaných svedkov a odročil pojednávanie na 24. máj 2005 z dôvodov vyžiadania a pripojenia súvisiacich spisov okresného súdu, ako aj ďalších listinných dôkazov, predvolania pôvodnej navrhovateľky a rozhodnutia o návrhu na predbežné opatrenie pôvodnej navrhovateľky.

Na pojednávaní 24. mája 2005 okresný súd vypočul pôvodnú navrhovateľku a odročil pojednávanie na 16. jún 2005 na účely predloženia súvisiacich spisov, pričom poskytol účastníkom konania lehotu na prípadné mimosúdne riešenie sporu.

Okresný súd na pojednávaní uskutočnenom 16. júna 2005 ukončil dokazovanie a odročil pojednávanie na 21. jún 2005 na účely vyhlásenia rozsudku vo veci samej.

Na pojednávaní uskutočnenom 21. júna 2005 okresný súd vyhlásil rozsudok č. k. 10 C/74/2004-85, ktorým rozhodol, že odporkyňa je povinná vydať pôvodnej navrhovateľke nehnuteľnosti v katastrálnom území N. vedené na LV č..., a to dom č. 825 s príslušenstvom na parcele KN č... a parcelu KN č... – zastavanú plochu o výmere 434 m² do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, ako aj o tom, že odporkyňa je povinná zaplatiť pôvodnej navrhovateľke trovy konania.

Proti označenému rozsudku okresného súdu podala 10. októbra 2005 odporkyňa odvolanie Krajskému súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“).

Okresný súd predložil 18. októbra 2005 spis krajskému súdu. Pôvodná navrhovateľka sa vyjadrila 24. novembra 2005 k odvolaniu odporkyne a žiadala, aby krajský súd potvrdil rozsudok okresného súdu.

Krajský súd po výzve odporkyni na zaplatenie súdneho poplatku nariadil 12. septembra 2006 pojednávanie na 28. september 2006.

Právny zástupca pôvodnej navrhovateľky doručil 20. septembra 2006 krajskému súdu oznámenie o tom, že navrhovateľka zomrela 30. septembra 2005, a na výzvu krajského súdu aj oznámenie právnych nástupcov navrhovateľky, ktorí majú záujem o vstup do prebiehajúceho konania.

Krajský súd po ďalších zisteniach z predloženého spisového materiálu telefonicky zrušil pojednávanie nariadené na 8. marec 2007 a vrátil spis okresnému súdu ako predčasne predložený na odstránenie procesných nedostatkov v konaní (uznesenie z pojednávania 28. októbra 2004, ktorým bolo konanie zastavené v časti o vyslovenie neplatnosti zmluvy nebolo písomne vyhotovené ani doručené účastníkom konania).

Spis bol vrátený okresnému súdu 23. marca 2007.

Po odstránení procesných nedostatkov a po spresnení okruhu dedičov pôvodnej navrhovateľky okresným súdom 21. mája 2007 v komunikácii s právnym zástupcom pôvodnej navrhovateľky okresný súd postupne na základe výziev a odpovedí na výzvy zistil, kto vstupuje do konania na strane navrhovateľa namiesto pôvodnej navrhovateľky (okruh oslovených osôb uzavrel 30. novembra 2007).

Predseda okresného súdu v rámci dohľadu konštatoval 21. januára 2008 priet'ahy v konaní okresného súdu vedeného pod sp. zn. 10 C 74/2004.

Okresný súd postúpil 25. apríla 2008 opätovne spis krajskému súdu ako súdu odvolaciemu.

Krajský súd uznesením č. k. 5 Co/129/2008-180 z 29. apríla 2009 zrušil rozsudok okresného súdu č. k. 10 C/74/2004-85 z 21. júna 2005, pretože okresný súd „*neúplne zistil skutkový stav veci a nevykonal potrebné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností*“ a „*rozhodnutie dostatočne neodôvodnil*“ a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Spis bol vrátený okresnému súdu 25. júna 2009.

Počas celého obdobia od zrušenia rozsudku okresného súdu krajským súdom a vrátenia spisu okresnému súdu až po prerokovanie sťažnosti sťažovateľov ústavným súdom okresný súd vykonal iba niekoľko procesných úkonov (žiadosť z 23. novembra 2010 o zaslanie rovnopisov právoplatných rozhodnutí v dedičských veciach Okresnému súdu Žilina, požiadanie tohto súdu o súčinnosť 17. januára 2012 a opakovanie úkonov na zistenie okruhu právnych nástupcov pôvodnej navrhovateľky).

III.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv nerozhoduje iný súd.

Sťažovatelia sa svojou sťažnosťou domáhali vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu i sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá. Sudca je podľa § 117 OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prieťahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 247/03, IV. ÚS/272/04) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria ústavný súd považuje aj povahu prerokúvanej veci.

1. Predmetom konania pred okresným súdom, v ktorom pôvodná navrhovateľka počas odvolacieho konania zomrela (30. septembra 2005), v dôsledku čoho sa stali sťažovatelia účastníkmi konania na strane navrhovateľky, je rozhodovanie o žalobe o vyslovenie neplatnosti darovacej zmluvy a o vydanie daru. Ani zo skutočností uvedených sťažovateľmi, ani z obsahu súdneho spisu či vyjadrenia okresného súdu ústavný súd nezistil takú okolnosť, ktorá by odôvodňovala záver o právnej zložitosti veci; predmet namietaného konania tvorí štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov. V priebehu odvolacieho konania (30. septembra 2005) zomrela jeho pôvodná navrhovateľka a po zrušení rozsudku okresného súdu do namietaného konania vstúpili jej právni nástupcovia vrátane sťažovateľov a bolo potrebné zistiť stav dedičského konania a okruh dedičov ako predpoklad určenia účastníkov namietaného konania na strane navrhovateľov. Po faktickej

stránke podľa názoru ústavného súdu je preto vec čiastočne zložitá. Ani táto skutočnosť však neodôvodňuje doterajšiu dĺžku konania (takmer deväť rokov).

2. Správanie účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd zastáva názor, že správanie s'ťažovateľov v procesnom postavení navrhovateľov nemalo podstatný vplyv na celkovú dĺžku konania aj napriek tomu, že neposkytli konajúcemu súdu náležitú súčinnosť. Okrem iného ústavný súd konštatuje, že pôvodná navrhovateľka sa niektorých pojednávaní okresného súdu v rokoch 2004 a 2005 nezúčastnila, aj keď z ospravedlniteľných vážnych zdravotných dôvodov (počas odvolacieho konania s'ťažovateľka zomrela 30. septembra 2005, pozn.).

3. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva s'ťažovateľov na prerokovanie ich veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, bol postup samotného okresného súdu v napadnutom konaní.

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže dôjsť nielen neodôvodnenou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou, resp. nesústredenou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty účastníkov konania v primeranom čase (m. m. napr. II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

Vychádzajúc z uvedeného a so zreteľom na doterajší priebeh napadnutého konania, ktoré dosiaľ nebolo právoplatne skončené ani po takmer deviatich rokoch od jeho začatia, ústavný súd konštatuje, že okresný súd vo veci sp. zn. 10 C 74/2004 napriek tomu, že po doručení veci 19. marca 2004 vyhlásil rozsudok 21. júna 2005 a v tomto období konal plynulo a bez zbytočných priet'ahov, vykazuje v priebehu ďalšieho konania obdobie neefektívnej činnosti a nečinnosti, keď

- síce predložil 18. októbra 2005 spis s odvolaním odporkyne na rozhodnutie krajskému súdu, ale krajský súd mu ho vrátil v roku 2007 ako predčasne predložený pre procesné nedostatky,

- po zrušení rozsudku okresného súdu č. k. 10 C/74/2004-85 z 21. júna 2005 uznesením krajského súdu č. k. 5 Co 129/2008-180 z 29. apríla 2009 pre jeho nedostatočné odôvodnenie, resp. pre jeho nepreskúmateľnosť bol od vrátenia spisu okresnému súdu 25. júna 2009 až do rozhodovania ústavného súdu o sťažnosti sťažovateľov, t. j. počas obdobia troch rokov a šiestich mesiacov prakticky nečinný, resp. konal neefektívne, pretože vo veci neurobil ani procesný úkon smerujúci k prerušeniu konania vzhľadom na potrebu určiť okruh účastníkov namietaného konania v nadväznosti na stále neskončené dedičské konanie sp. zn. 30 D/1086/2005.

Ústavný súd pri hodnotení postupu okresného súdu nemohol akceptovať argumenty uvedené vo vyjadrení zákonného sudcu v predmetnej veci z 30. novembra 2012 o tom, že *«... práca v mojom senáte, v ktorom som po svojom nástupe do funkcie... od 02. 07. 2007 popri novo pridelovaných veciach v tzv. plnom nápade prevzal všetky dovtedy právoplatne neskončené veci vo vysokom počte z pôvodného senátu predchádzajúceho sudcu JUDr. M., so začiatkom konaní od r. 1992 –2005, v dôsledku čoho som sa vlastne ihneď po svojom nástupe na súd stal sudcom s najvyšším počtom neskončených vecí a teda s „najhorším stavom“ v senáte, na čo som správu súdu upozorňoval a naďalej upozorňujem... Dodávam, že za dlhodobo pretrvávajúcej nepriaznivej personálnej situácie na tunajšom súde spôsobujúcej stav neprimeranej zaťaženia sudcov pri rozhodovaní vecí, osobitne potom v senáte 10 C (dávam ďalej okrem iného do pozornosti postupný odchod troch sudcov z občianskoprávneho úseku súdu v priebehu uplynulého roku – bez náhrady) a dlhodobo pretrvávajúcich nedostatočných podmienok... objektívne nie je možné vo všetkých veciach súčasne konať bez prieťahov v konaní.»*

Ústavný súd už vo svojej predchádzajúcej judikatúre uviedol, že nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadala o odstránenie svojej právnej

neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a v konečnom dôsledku nezbavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné priet'ahy v súdnom konaní (napr. IV. ÚS 43/06, IV. ÚS 73/07).

Ústavný súd uzavrel, že v konaní okresného súdu vedenom pod sp. zn. 10 C 74/2004 došlo neefektívnou činnosťou, ale predovšetkým nečinnosťou v celkovej dĺžke tri a pol roka k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

IV.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo porušil, aby vo veci konal. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva boli podľa odseku 1 porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

V súlade s § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 74/2004 konal bez zbytočných priet'ahov.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovatelia žiadali o priznanie finančného zadosťučinenia, z dôvodu, že „my – sťažovatelia sme žiadnym relevantným spôsobom nespôsobili predĺžovanie súdneho konania. Len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa nášho názoru by nebolo dostatočným zadosťučinením...“.

So zreteľom na postup okresného súdu považujú sťažovatelia za primerané zadosťučinenie sumu 3 000 € pre každého z nich.

Vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania okresného súdu vedeného pod sp. zn. 10 C 74/2004 - takmer deväť rokov a berúc do úvahy konkrétne okolnosti prípadu a to, že konanie vo veci sťažovateľov nebolo do rozhodnutia ústavného súdu právoplatne skončené, ústavný súd považoval za odôvodnené priznať každému zo sťažovateľov sumu 3 000 €, t. j. nimi požadovanú sumu, ako finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľom, ktoré im vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom advokátom JUDr. C. S. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2011, ktorá bola 763 €.

Právny zástupca sťažovateľov vyčíslil úhradu trov konania sumou 854,50 €.

Ústavný súd priznal úhradu za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, spísanie sťažnosti) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 2 a § 14 ods. 1 písm. a) a b) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov

(ďalej len „vyhláška“). Keďže išlo o spoločné úkony pri zastupovaní piatich účastníkov konania, základná sadzba tarifnej odmeny sa znižuje o 50 % (§ 13 ods. 2 vyhlášky), čo predstavuje 63,58 € za každý úkon (2 úkony), t. j. spolu s režijným paušalom 7,63 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) úhrada predstavuje celkovú sumu 712,10 €.

Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľov (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, nadobudne toto rozhodnutie právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. januára 2013